

§ 12 GODKENDELSE

af husdyrbruget

Bovlund Bjergvej 8 og Bålstedvej 1
6535 Branderup J

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	VIGTIGE ADRESSER OG DATOER	4
2	AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	5
	2.1. Samlet vurdering	5
3	VILKÅR.....	7
	3.1. GRUNDFORHOLD	7
	3.1.1. Generelle forhold	7
	3.2. HUSDYRBRUGETS ANLÆG.....	7
	3.2.1. Stalde og anlæg	7
	3.2.2. Landskabelige hensyn	7
	3.2.3. Energiforbrug	7
	3.2.4. Vandforbrug	7
	3.2.5. Døde dyr	8
	3.2.6. Affald	8
	3.2.7. Management og egenkontrol	8
	3.2.8. Dyrehold.....	8
	3.3. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	8
	3.3.1. Gødningsopbevaring og -håndtering	8
	3.3.2. Spildevand	9
	3.3.3. Driftsforstyrrelser og uheld	9
	3.3.4. Støj.....	9
	3.3.5. Skadedyr	10
	3.3.6. Kemikalier og pesticider.....	10
	3.3.7. Olie og brændstof	10
	3.3.8. Foder	10
	3.3.9. Husdyrbrugets ophør.....	10
	3.3.10. Lugt	10
	3.3.11. Støv	10
	3.4. HUSDYRBRUGETS AREALER	11
	3.4.1. Ejede og forpagtede arealer	11
	3.4.2. Aftalearealer	11
	3.5. BESKYTTEDE NATURTYPER OG ARTER	11
4	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	12
	4.1. BESKRIVELSE OG VURDERING AF HUSDYRBRUGETS ANLÆG	12
	4.1.1. Stald og anlæg	12
	4.1.2. Landskabelige hensyn	13
	4.1.3. Energiforbrug	15
	4.1.4. Vandforbrug	15
	4.1.5. Døde dyr	15
	4.1.6. Affald	15
	4.1.7. Management og egenkontrol	16
	4.2. BESKRIVELSE OG VURDERING AF FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET	16
	4.2.1. Gødningsopbevaring og -håndtering	16
	4.2.2. Spildevand	17
	4.2.3. Transport.....	17
	4.2.4. Driftsforstyrrelser og uheld	17
	4.2.5. Støj.....	18

4.2.6.	Skadedyr	18
4.2.7.	Kemikalier og pesticider	18
4.2.8.	Olie og brændstof	19
4.2.9.	Foder	19
4.2.10.	Lys.....	19
4.2.11.	Husdyrbrugets ophør.....	19
4.2.12.	Ammoniak	19
4.2.13.	Lugt	21
4.2.14.	Støv	21
4.3.	HUSDYRBRUGETS AREALER	21
4.3.1.	Aftalearealer	22
4.4.	BESKYTTEDE NATURTYPER OG ARTER	22
4.4.1.	Bilag IV-arter	22
4.4.2.	Habitat	24
4.5.	NITRAT OG FOSFOR	24
4.5.1.	Nitrat og fosfor til vandløb og søer	24
4.5.2.	Nitrat til Vadehavet	25
4.5.3.	Nitrat til grundvand	29
4.5.4.	Fosfor til Vadehavet	29
4.6.	ALTERNATIVE MULIGHEDER	31
5	HØRINGER	32
6	KLAGE VEJLEDNING	32
7	BILAG.....	33

1 VIGTIGE ADRESSER OG DATOER

Ansøger og Ejer

Navn: Jørgen Peter Thorøe
Adresse: Bovlund Bjergvej 8
Telefon: 74835409
Mobil: 40175409

Bedriftsoplysninger

Adresse: Bovlund Bjergvej 8 og Bålstedvej 1
CVR-nr.: 14575189
P.nr.: 1000766341
CHR-nr.: 22824 og 68660
Matrikel nummer: 1 m.fl. Bovlund, Agerskov
Ejendoms nummer: 19319, 19530

Konsulent

Navn: Karen Feddersen
Adresse: Industriparken 1-3, 6360 Tinglev
Telefon: 73643000
Mobil: 20585005
E-mail: kaf@lhn.dk

Vigtige datoer:

Ansøgningen er modtaget den: 9. december 2008
Ansøgningen er annonceret den: 27. april 2010
Nabo/partshøring i perioden: 11. august til 23. september
Klagefristen udløber den: 27. oktober 2010

2 AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

2.1. Samlet vurdering

Tønder Kommune har den 27. september 2010 meddelt miljøgodkendelse til udvidelse af svineproduktionen på Bovlund bjergvej 8 og Bålstedvej 1, 6535 Branderup J. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget.

Godkendelsen omfatter:

Husdyrproduktion:

Udvidelse på de to ejendomme øges fra 409,32 dyreenheder svin (DE) til 685,33 DE svin.

Projekterede anlæg:

En stald på 1250 m² på Bålstedvej 1.

En gyllebeholder på 3000 m³ på Bålstedvej 1.

Udbringningsarealer:

191 ha ejede og forpagtede arealer til udbringning af husdyrgødning fra 267 DE.

Aftalearealer:

Afsætning af 491 DE gylle til udbringning på 394 ha aftalearealer.

Godkendelsen:

Godkendelsen er meddelt efter en miljøteknisk vurdering af husdyrbruget og i henhold til lovbekendtgørelsen nr. 1486 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug af 4. december 2009, § 12.

Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgning, indsendte supplerende oplysninger med de ændringer, og godkendelsens vilkår.

På baggrund af den miljøtekniske vurdering, vurderes det sammenfattende, at virksomheden har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgning om godkendelse med tilhørende miljøredegørelse og efterlever vilkårene i denne godkendelse.

Samtidigt vurderes det, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelige med hensynet til omgivelserne.

Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år efter denne afgørelse meddeles. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug og der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Retsbeskyttelsen udløber den 27. september 2018 - med mindre godkendelsen påklages - se kapitel 6.

Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40, stk. 2.

Hvor intet andet er nævnt, skal vilkårene være overholdt når godkendelsen tages i brug.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt, at foretage den første revurdering i 2018.

Godkendelsen omfatter udelukkende ejendommens erhvervsdel og forholdet til miljølovgivningen. Godkendelser eller tilladelser i forhold til anden lovgivning (f.eks. Byggeloven, Planloven m.v.) skal søges separat.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser - også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Per Hendriksen
Miljømedarbejder

3 VILKÅR

3.1. GRUNDFORHOLD

3.1.1. Generelle forhold

Miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår:

- 3.1.1.1. Husdyrbruget har tilladelse til et maksimalt dyrehold på 10.612 slagtesvin 33 – 120 kg på Bålstedvej 1. 9.500 slagtesvin 33 – 120 kg på Bovlundbjergvej 8. I alt svarende til 685,33 DE. Det maksimale antal DE pr. staldafsnit, angivet i ansøgningen må ikke overskrides.
- 3.1.1.2. Husdyrbruget skal anmelde og have miljømyndighedens accept, inden der må foretages ændringer af indretning og drift.
- 3.1.1.3. Et eksemplar af godkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift. Herudover skal driftspersonalet til enhver tid være gjort bekendt med miljøgodkendelsens indhold og betingelser.

3.2. HUSDYRBRUGETS ANLÆG

3.2.1. Stalde og anlæg

- 3.2.1.1. Staldbygninger skal indrettes som beskrevet i ansøgningsmaterialet.
- 3.2.1.2. Staldsystemet i de eksisterende bygninger – staldbygning 1.1.1; 1.1.2 og 1.1.4 skal leve op til bedste tilgængelige staldsystem for slagtesvin eller tilsvarende, der giver samme ammoniakreduktion, senest ved næste gennemgribende renovering af gulv/gødningskanaler.
- 3.2.1.3. Stald 1.1.3 skal etableres med delvist spaltegulv – jf. BAT-byggeblad: 106.04-52 eller tilsvarende, der giver samme ammoniakreduktion.

3.2.2. Landskabelige hensyn

- 3.2.2.1. Der skal til nye bygninger anvendes afdæmpede farver og ikke reflekterende materialer, der svarer til farverne på de eksisterende bygninger/anlæg.

3.2.3. Energiforbrug

- 3.2.3.1. Ventilatorerne skal renholdes og rengøres efter behov – dog mindst én gang om året. Nævnte skal fremgå af egenkontrol-journalen.
- 3.2.3.2. Der skal anvendes energibesparende pærer og lysarmaturer i alle stalde.

3.2.4. Vandforbrug

- 3.2.4.1. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at vandforbrug og vandspild minimeres.

3.2.5. Døde dyr

3.2.5.1. Døde dyr skal opbevares min. 15 fra offentlig vej.

3.2.6. Affald

3.2.6.1. Hvis der opbevares spildolie og andet flydende farligt affald, skal det opbevares indendørs i beholdere der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Beholderne skal stå i en spildbakke, hævet på en rist. Spildbakken skal kunne indeholde volumen af den største beholder, der opbevares i spildbakken.

3.2.6.2. Hvis der opbevares fast farligt affald skal det opbevares indendørs på fast og tæt bund.

3.2.7. Management og egenkontrol

3.2.7.1. Husdyrbruget skal, i forbindelse med de regelmæssige tilsyn, redegøre for, hvad der er indført af renere teknologi siden sidst, samt i hvilket omfang, der er sket substitution af råvarer og hjælpestoffer til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer. Der skal arbejdes for nedbringelse af:

- ammoniakfordampning fra stalde, gødningslagre og udbringning af husdyrgødning
- kvælstofudslip til overfladevand og grundvand
- fosforudslip til overfladevand
- lugtgener
- forbrug af vand, energi, olie, kemikalier, foder og gødningsstoffer.

3.2.7.2. Der skal føres en driftsjournal over ressourceforbrug. Driftsjournalen skal indeholde oplysninger om forbrug af olie, vand, brændstof og sprøjtemidler. Som driftsjournal accepteres årsregnskabet.

3.2.7.3. Oplysningerne skal fremvises for miljømyndigheden på forlangende og dokumentationen skal gemmes i minimum 5 år.

3.2.8. Dyrehold

3.2.8.1. Der skal føres en driftsjournal over dyreholdet. Driftsjournalen skal indeholde oplysninger og dokumentation for:

- Antal og vægt af indsatte dyr.
- Antal dyr bortskaffet til destruktion.
- Antal og vægt af dyr sendt til slagtning.
- Antal solgte levende dyr.

3.3. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

3.3.1. Gødningsopbevaring og -håndtering

3.3.1.1. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle.

3.3.1.2. Påfyldning af gyllevogne og evt. tømning af gylle i anden beholder, skal foregå under opsyn og hvis der forekommer spild skal det straks opsamles.

- 3.3.1.3. Ved transport af husdyrgødning, eller efter udbringning af husdyrgødning på mark, skal det sikres at der ikke spildes husdyrgødning på veje.

3.3.2. Spildevand

- 3.3.2.1. Al vask af maskiner, redskaber og transportvogne skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevand til opsamlingsbeholder.
- 3.3.2.2. Der må ikke foretages affedtning af olierede maskindele på ejendommen.
- 3.3.2.3. Tagnedløbsbrønde og lignende, der ligger inden for 15 m fra gyllebeholdere og pumpebrønde, skal sikres, så der ikke i forbindelse med uheld ved beholderne kan afledes gylle til drænsystemet.

3.3.3. Driftsforstyrrelser og uheld

- 3.3.3.1. Der skal ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, straks ske alarmering til alarmcentralen på telefon 112, og igangsættes afværgeforanstaltninger, der kan begrænse forureningen af omgivelserne mest muligt.
- 3.3.3.2. Der skal udarbejdes en beredskabsplan se bilag 4 til godkendelsesvejledningen, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
- 3.3.3.3. Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:
 Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen.
 Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
 Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
 En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
- 3.3.3.4. Beredskabsplanen skal senest ved ibrugtagning af godkendelsen være accepteret/godkendt af miljømyndigheden.

3.3.4. Støj

- 3.3.4.1. Defekte eller støjende ventilatorer skal straks udskiftes.
- 3.3.4.2. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbrugets bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må i ikke overstige følgende værdier, målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen:

	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Ved ekstern støjbelastning menes støj hidrørende fra husdyrbruget staldventilation, vakuumpumpe og andre faste installationer, gyllepumper/omrørere, foderblanding, fejmaskine o. lign. Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

3.3.5. Skadedyr

- 3.3.5.1. Der skal overalt på husdyrbruget udføres og dokumenteres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.
- 3.3.5.2. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester m.v. og på et højt hygiejneniveau.
- 3.3.5.3. Opbevaring af foder skal ske på en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.m.).
- 3.3.5.4. Stalde, lagre og andre anlæg holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre gode levedmuligheder for rotter.

3.3.6. Kemikalier og pesticider

- 3.3.6.1. Påfyldning af sprøjte skal foregå under opsyn og fra separat vandtank eller fra vandforsyning med monteret kontraventil og min. 5 m fra boring.

3.3.7. Olie og brændstof

- 3.3.7.1. Brændstoftankens skal stå på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grund vand. Selve tankningen skal ligeledes foregå på fast tæt bund.

3.3.8. Foder

- 3.3.8.1. Foderblandinger skal være tilsat fytase.
- 3.3.8.2. Der skal fodres efter Miljøstyrelsens teknologiblad Fodring – Råprotein i slagtesvinefoder. Der skal anvendes et niveau for råprotein på 153 g/FE.

3.3.9. Husdyrbrugets ophør

Ved husdyrbrugets ophør, skal –

- Gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler/-kummer m.v. tømmes og rengøres. Gødningsrester og spildevand skal bortskaffes efter gældende regler.
- Alle olietanke tømmes.
- Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald og andet affald bortskaffes i henhold til Tønder Kommunes erhvervsaffaldsregulativ.

3.3.10. Lugt

- 3.3.10.1. Den godkendte husdyrproduktion skal foretages jævnt fordelt over året.

3.3.11. Støv

- 3.3.11.1. Stalde, gødningsbeholdere, anlæg og udenomsarealer m.v. skal renholdes, så der ikke opstår væsentlige støv- og lugtgener i området uden for

husdyrbruget grund. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder gennem tørhed i stierne og foderarealernes bund, dyrenes renhed, fjernelse af støv- og smudsbelægning i staldene, renholdelse af fodringssystemer m.v.

3.4. HUSDYRBRUGETS AREALER

3.4.1. Ejede og forpagtede arealer

- 3.4.1.1. Der må kun udbringes husdyrgødning på de godkendte ejede og forpagtede arealer.
- 3.4.1.2. På bedriften må der ikke anvendes et sædskifte, der har et højere udvaskningsindex end anført i ansøgningen.

3.4.2. Aftalearealer

- 3.4.2.1. De arealer, for hvilke der må indgås aftale om udbringning af husdyrgødning med tredjemand (aftalearealer), er vist på bilagene.
- 3.4.2.2. På aftalearealerne må årligt afsættes husdyrgødning, svarende til 491 DE gylle fra produktionen.

3.5. BESKYTTEDE NATURTYPER OG ARTER

- 3.5.1.1. Der må ikke udbringes husdyrgødning i en zone på 2 m omkring § 3 vandløb.

4 MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING

4.1. BESKRIVELSE OG VURDERING AF HUSDYRBRUGETS ANLÆG

Godkendelsen bygger på oplysningerne i den elektroniske ansøgning nr. 10287, version 7 med tilhørende bilag.

4.1.1. Stald og anlæg

Oplysninger om ejendommens indretning og drift fremgår af nedenstående skema.

Før

Nr.	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr
1.1.1	Bålstedvej 1	Fuldspalte	1368 (30-102)
1.1.2	Bålstedvej 1	Fuldspalte	5000 (30-102)
1.1.4	Bålstedvej 1	Fuldspalte	855 (30-102)
1.2.7	Bovlund bjergvej 8	Delspalter 50-75%	8715 (30-102)

Efter

Nr.	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr
1.1.1	Bålstedvej 1	Fuldspalte	1188 (33-120)
1.1.2	Bålstedvej 1	Fuldspalte	4352 (33-120)
1.1.3	Bålstedvej 1	Delspalter 50-75%	4352 (33-120)
1.1.4	Bålstedvej 1	Fuldspalte	720 (33-120)
1.2.7	Bovlund bjergvej 8	Delspalter 50-75%	9500 (33-120)

BAT med hensyn til staldsystemer for slagtesvin er
 Delvist spaltet gulv med skraber og køling af kanalbund
 Delvist spaltet gulv med reducerede gødningskanaler, med hældende vægge og et vakuumsystem eller
 Delvist spaltet gulv med et centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien.

Luftvasker med syre, rensning af 60 % af afgangsluften.

Fuldspaltet gulv med et vakuumsystem til hyppig fjernelse af gyllen

Ansøger har redegjort for BAT og meddelt at nye stalde opføres med delvist spaltegulv, der er BAT. I eksisterende stalde med fuldspaltegulv er delspalter fravalgt, da der er tale om en eksisterende stald, der endnu ikke skal renoveres og hvor det derfor ikke vil være rimelig proportionalitet

mellem omkostninger og miljøgevinst, hvis staldsystemet allerede nu skal leve op til BAT.

M.h.t. køling af kanalbund i slagtesvinestalden har ansøger meddelt, at overskudsvarmen ikke vil kunne genanvendes til opvarmning. Gyllekøling er derfor fravalgt.

Slagtesvinestalden har en restlevetid der er længere end 10 år. Der stilles vilkår om at slagtesvinestalden skal leve op til bedste tilgængelige staldsystem for slagtesvin eller tilsvarende senest ved næste gennemgribende renovering.

Vurdering

Det vurderes, at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille yderligere vilkår om anvendelse af BAT indenfor staldeindretning.

4.1.2. Landskabelige hensyn

Generelle lokaliseringskrav - Jf. lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, § 6

Anlæggene ligger ca. 500 m nord og vest for Bovlund, der er samlet bebyggelse og ca. 1500 m sydøst for nærmeste byzoneområde i Branderup.

Anlægget på Bovlund bjergvej 8 ligger ca. 170 m fra nærmeste område omfattet af lokalplan, det er en vindmølleklynge. Anlægget ligger indenfor konsekvenszonen for vindmøllerne. Konsekvenszonen giver ikke anledning til restriktioner for anvendelsen af anlægget.

Bålstedvej 1 ligger 240 meter fra nabobeboelsen på Bålstedvej 3, der er registreret som landbrug. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Bålstedvej 6, der ligger 320 meter vest for anlægget.

Afstandskravene i husdyrbrugslovens § 6 er overholdt.

Afstand til særlige naturområder - Jf. lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, § 7

Stald- og gødningsopbevaringsanlæg ligger ca. 1,8 km sydvest for Branderup Østermark højmose, som Tønder Kommune har registreret som § 7 beskyttet højmose.

Afstandskravene i husdyrbrugslovens § 7 er overholdt.

Generelle afstandskrav - Jf. lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, § 8

Nærmeste vandforsyningsanlæg til ikke almen vandforsyning ligger 120 m nordøst for anlægget.

Nærmeste almene vandværk i Branderup ligger ca. 2 km nord for anlægget.

Nærmeste vandløb ligger ca. 90 m nord for anlægget på Bålstedvej 1. Nærmeste sø ligger ca. 500 m syd for den nye stald.

Nærmeste offentlig eller private fællesvej ligger ca. 20 m nord for anlægget på Bålstedvej 1.

Der findes ikke levnedsmiddelvirksomhed inden for 100 m fra anlægget.

Beboelsen på Bålstedvej 1, ligger ca. 15 m vest for stalden.

Naboskel ligger mere en 30 m fra anlægget.

Afstandskravene i husdyrbrugslovens § 8 er overholdt.

Beliggenhed i forhold til Natura 2000 områder og § 3 beskyttede naturområder

Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Mandbjerg skov (EF habitatområde H 201), der ligger ca. 5 km nord for anlægget.

Nærmeste terrestriske § 3 naturtype er et hede og overdrevs område, der ligger nordøst Bovlundbjergvej 8. Afstanden fra gyllebeholder til området er ca. 5 meter.

Flere af bedriftens udbringningsarealer og aftalearealer grænser op til eller omkranser mindre søer/vandhuller, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Flere af bedriftens udbringningsarealer og aftalearealer grænser op til § 3 beskyttede vandløb. Ingen af bedriftens udbringningsarealer og aftalearealer grænser op til habitatvandløb.

Der findes ikke § 3 arealer inden for udbringningsarealerne.

Husdyrbrugets udbringningsarealer, aftalearealer og græsningsarealer uden for udbringningsarealet afvander til Vadehavet.

Bygge-/beskyttelseslinjer, fredninger, landskab og natur

Husdyrbrugets anlæg ligger uden for fredninger, øvrige bygge- og beskyttelseslinjer omkring fortidsminder, skove, kirker, søer, strand, kyst, og uden for uforstyrrede landskaber, kystlandskaber og kulturmiljøer og ikke i nærheden af områder for rekreative interesser, men inden for værdifulde landskaber. Dermed skal det tilstræbes at nyt byggeri ligger i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse. Både den nye gyllebeholder og den nye stald ligger i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse.

Ingen af udbringningsarealerne, aftalearealerne og græsningsarealerne ligger inden for områder, der er fredet.

Husdyrbruget ligger i et kuperet landskab med spredt landbrugsbebyggelse.

Vurdering

Det vurderes, at det nye staldanlæg ikke vil ændre det synsmæssige indtryk af husdyrbruget væsentligt, at stalden ikke synsmæssigt vil virke forstyrrende på landskabet eller vil virke markant og at de landskabelige interesser ikke tilsidesættes, når vilkår om materialevalg efterleves.

4.1.3. Energiforbrug

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT: Lavenergibelysning, naturlig ventilation, eftersyn og rengøring af ventilatorer samt temperatursyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation. Der anvendes energibesparende belysning og ventilatorerne er frekvensstyrede.

Vurdering

Der er stillet vilkår om at ventilationsanlægget skal renholdes og rengøres. På baggrund af ovenstående vurderes det, at der anvendes BAT med hensyn til energibesparende foranstaltninger.

4.1.4. Vandforbrug

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT: Iblødsætning af staldene inden vask, vask med højtryksrenser, brug af drikketrug til opsamling af vandspild samt daglig inspektion og reparation af eventuelle lækager. Der anvendes højtryksrenser og staldene sættes i blød inden rengøring. Der anvendes drikkenipler, der minimerer vandspildet. Desuden vil eventuelle lækager blive opdaget og repareret hurtigt ved de daglige tjek i staldene.

Vurdering

For at sikre at BAT-niveauet opnås og fastholdes er der stillet vilkår om vedligeholdelse af drikkevandssystemer. Det vurderes at dette medvirker at bedriften har indført BAT i relation til ressourceforbruget. På baggrund af ovenstående vurderes det, at det anvendes BAT med hensyn til vandbesparende foranstaltninger.

4.1.5. Døde dyr

Afhentning af døde dyr af DAKA.
Reglerne i Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr nr. 439 af 11. maj 2007 efterleves. Der er stillet vilkår om afstand til offentlig vej.

Vurdering

Tønder Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til opbevaring af døde dyr.

4.1.6. Affald

Husdyrbruget håndterer og bortskaffer affaldet i overensstemmelse med kommunens regulativer.
Affaldet opbevares i container indtil afhentning.

Vurdering

Under forudsætning af, at vilkårene om affaldshåndtering, egenkontrol og ressourceforbrug overholdes, vurderes det, at der tages tilstrækkelige hensyn til omgivelserne, og at mulighederne for genanvendelse og recirkulation udnyttes.

4.1.7. Management og egenkontrol

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anses følgende tiltag for at være BAT: Træning og uddannelse af medarbejdere, registrering af vand, energiforbrug og foder, affaldsdannelse, anvendelse af handelsgødning og husdyrgødning samt udarbejdelse af gødningsplaner. Det vurderes af Tønder kommune af de ovenstående tiltag også er BAT med hensyn til management på kvægbedrifter.

På ejendommen instrueres medarbejderne. Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab for brug af husdyrgødningen, og der laves markplaner. Vand- og energiforbruget opgøres årligt i regnskabet.

Der føres logbog over flydelaget på gyllebeholderne.

Vurdering

På baggrund af overstående vurderes det, at der anvendes BAT med hensyn til management.

4.2. BESKRIVELSE OG VURDERING AF FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

4.2.1. Gødningsopbevaring og -håndtering

Flydende husdyrgødning opbevares i stabile gyllebeholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.

Beholderne kontrolleres hvert 10. år af en autoriseret kontrollant. Derudover tømmes de stort set 1 gang årligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.

Beholderne er overdækket med flydelag, der består af snittet halm. Der føres logbog for flydelaget.

Gyllen omrøres umiddelbart forud for udkørsel.

Gyllen udlægges hovedsageligt med nedfælder.

I kapacitetsopgørelsen er der redegjort for tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Vurdering

De nye anlæg overholder afstandskravene i Husdyrlovens §§ 6, 8 og 20 – Det vurderes af placering af stald og gødningsbeholder ikke giver nogen væsentlig gene for omkringboende.

Det vurderes, at der således er taget tilstrækkelig hensyn til omkringboende, således at gødningshåndtering og opbevaring ikke er til gene for omgivelserne.

Det vurderes at de anvendte udbringningsteknikker og opbevaring af husdyrgødningen lever op til BAT.

4.2.2. Spildevand

Spildevand fra produktionen udgøres af vaskevand rengøring af stalde og rengøring af mælketank. Spildevandet ledes til gyllebeholder og er indregnet i opbevaringskapaciteten.

Vurdering

Det vurderes, at spildevandsforholdene er forsvarlige, såfremt der ikke foretages affedtning/vask af olierede maskindele på ejendommen og afløbsbrønde, tagnedløbsbrønde og lignende, der ligger inden for 15 m fra gyllebeholdere og pumpebrønde sikres, så der ikke i. f. m. uheld ved beholderne kan afledes gylle til afløbssystemet.

Der gøres opmærksom på at afledning af sanitært spildevand og tagvand fra driftsbygninger og andet overfladevand til dræn/vandløb, nedsivning eller lignende ikke er omfattet af denne miljøgodkendelse men kræver særskilt tilladelse efter "Spildevandsbekendtgørelsen" fra Tønder Kommune. Der skal således særskilt søges om tilladelse til afledning af tagvand fra den nye staldbygning.

4.2.3. Transport

Størstedelen af transporterne er flytninger af dyr, gylle, foder og affald. Antallet af transporter øges med ca. 40 %.

Transporter	Før antal/år	Efter antal/år
Foder	12	24
Diesel/fyringsolie	8	8
Afhentning af døde dyr	12	20
Afhentning af smågrise	52	104
Gyllekørsel	177	228
Affald	12	12
Handelsgødning	10	10
I alt	283	406

Vurdering

Det vurderes at virksomheden i. f. m. udvidelsen har taget vidtgående hensyn til omgivelserne, men at transporterne kan medføre lugt-, støj- og støvgener for naboer samt tilsmudsning af veje, hvorfor der er stillet vilkår der begrænser disse gener.

4.2.4. Driftsforstyrrelser og uheld

Den største risiko for omgivelserne er uheld med gylle. Enten sprængning af beholder eller uheld i forbindelse med håndtering af gylle. Endvidere kan der ske uheld ved pumpning af gylle fra staldanlæg til fortank.

Der er indført procedurer og foretaget diverse foranstaltninger for at begrænse uheld og omfanget af eventuelle uheld:

- Der overpumpes ikke gylle de 2 gyllebeholdere imellem, ligesom gyllebeholderne er uden pumpe.
- Der anvendes traktorpumper og gyllevogne med auto-stop i. f. m. gyllekørsel.
- Inden overpumpning af gylle fra stalde til gyllebeholderne tjekkes det, om der er plads i gyllebeholderne.

- Pumpning af gylle fra gyllebeholder sker under opsyn.

Vurdering

For at minimere risikoen for forurening i forbindelse med den almindelige daglige drift stilles der bl.a. vilkår til opbevaring og håndtering af affald, brændstof, sprøjtemidler og andre kemikalier.

Det vurderes derfor at der er taget tilstrækkelige hensyn til omgivelserne ved håndtering af husdyrgødning, affald og brændstof.

4.2.5. Støj

De væsentligste støjkloder er: Støj fra transporter til og fra husdyrbruget, mekanisk ventilation, vask med højtryksrensere og fra udpumpning af gylle fra stald.

Ventilationen kører hele døgnet.

Transporter til og fra ejendommen herunder foregår mest i dagtimerne.

Da husdyrbruget ligger i landzone uden lokalplaner og uden for samlet bebyggelse, er der ikke projekteret særlige tiltag for at dæmpe støjkloderne, hvilket heller ikke skønnes nødvendigt.

Ansøger vurderer, at der ikke vil være problemer med at overholde støjgrænserne. Tønder Kommune har ikke registreret klager over støj fra husdyrbruget.

For at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige støjgener stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning og vilkår om at transporter

Vurdering

Tønder Kommune vurderer at virksomheden har taget de fornødne tiltag for at begrænse støj.

4.2.6. Skadedyr

Der vil på ejendommen blive foretaget en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Opbevaring af foder sker på sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget vil sørge for god staldhygiejne, fjernelse af affald – herunder foder og gødningsrester, foderopbevaring og vedligeholdelse, således at skadedyrsangreb forebygges.

4.2.7. Kemikalier og pesticider

Kemikalier opbevares i aflåst skab.

Vurdering

Det vurderes at husdyrbruget opbevarer kemikalier og pesticider forsvarligt.

4.2.8. Olie og brændstof

Dieseltanken står i maskinhuset med fast bund m. spildkant. Olie opbevares i 200 l tromle på fast bund med spildkant.

Vurdering

Det vurderes at husdyrbruget opbevarer olie forsvarligt.

4.2.9. Foder

Fodringen bliver konstant optimeret sammensætningen tilpasses dyrenes behov. Der udarbejdes løbende foderplaner, således at blandingen altid er optimeret.

Det vurderes, at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille yderligere vilkår om anvendelse af BAT.

Vurdering

Det vurderes, at det ansøgte lever op til BAT med hensyn til fodring, og at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille yderligere vilkår om anvendelse af BAT på foderområdet.

Det vurderes derfor, at der bruges BAT med hensyn til foder jf. BREF dokumentet og at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille yderligere vilkår om anvendelse af BAT med hensyn til fodring.

4.2.10. Lys

I forhold til nabobeboelserne er staldanlæg placeret i stor afstand til omkringboende, hvorfor det vurderes, at naboerne ikke vil blive generet af lys.

Vurdering

Det vurderes, at der således er taget tilstrækkeligt hensyn til omkringboende og de landskabelige værdier.

4.2.11. Husdyrbrugets ophør

Ved evt. ophør af husdyrproduktionen vil der enten ske det, at ejendommen overdrages med alt indhold til en anden husdyrproducent – eller anlægget bliver tømt for dyr og gødning, og rester af kemikalier samt andet affald, maskiner og andet materiel bliver bortskaffet i. h. t. kommunens affaldsregulativ.

Vurdering

Det vurderes at der er taget tilstrækkelige hensyn til landskabet og forureningsfare ved ophør.

4.2.12. Ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udslip af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning).

Dette kvælstof kan ved nedfald (ammoniakdeposition) på kvælstoffølsomme naturområder medføre, at naturen med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder bliver negativt påvirket.

Det generelle ammoniakreduktionskrav

På nærværende ejendom udgør hovedkilden til ammoniakfordampningen stalde samt gyllebeholdere.

Ansøgningens beregninger viser, at ammoniakfordampningen fra stalde og husdyrgødningslagre stiger med ca. 1,7 ton N pr. år som følge af udvidelsen. I ansøgt situation udgør ammoniakfordampningen fra stalde og husdyrgødningslagre i alt ca. 8,5 ton N/år.

Ansøgningens beregninger viser, at udvidelsen af produktionen overholder lovgivningens krav til begrænsning af ammoniakfordampningen fra stald og lager. Kravet "overopfyldes" med ca. 2 ton N/år.

Kravet til begrænsning af ammoniakfordampningen opfyldes ved at der anvendes fodringstiltag ved alle dyrene og at der i nye og eksisterende stalde er fast gulv med spalter.

BAT-ammoniakreduktionskrav

Der er foretaget en beregning af BAT niveauet for ammoniak emission for det samlede husdyrbrug jf. Miljøstyrelsens Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik(BAT). Den samlede maksimale emission er udregnet til 8844 kg N/år.

Dette niveau er opnået ved at indføre reduceret råprotein i foderet. Jf. MST teknologiblad.

Ammoniakdeposition på naturområder (§ 7 natur, § 3 natur samt Natura 2000 områder)

Nærmeste naturområder, som Tønder Kommune har registreret som omfattet af husdyrbrugslovens § 7 ligger 1,8 km væk. Det drejer sig om Branderup Østermark mose. mosen indeholder nedbrudt højmoser med mulighed for naturlig gendannelse. Mosen er også § 3 beskyttet.

Da mosen ligger mere end 1000 m fra anlægget, opfylder projektet husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau i forhold til ammoniakpåvirkning af § 7 natur.

Nærmeste Natura 2000 område ligger mere end 5 km fra anlægget. Afstanden gør at Tønder Kommune vurderer, at det ikke i henhold til habitatbekendtgørelsen er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering i forhold til ammoniakpåvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder som følge af ammoniakfordampning fra anlægget.

Vest og nord for stuehuset og gyllebeholder på Bovlund Bjergvej 8 ligger et mose/overdrevsområde. Gyllebeholderen ligger mindre end 5 meter fra naturområdet. Der er i Ansøgningssystemet foretaget en beregning af ammoniakdepositionen på området. Beregningen viser at der forventes en merdeposition på 0,3 kgN/ha/år. Tønder Kommune vurderer at tålegrænsen for området er 20-25 kgN/ha/år. Baggrundsbelastningen for området ligger på 16-18 kgN/ha/år. Tønder kommune vurderer derfor at det ansøgte projekt vil medføre en tilstandsændring for området.

Vurdering

Sammenfattende vurderer Tønder Kommune, at der i den konkrete sag ikke er særlige forhold, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til ammoniaknedfald på naturområder.

Dermed vurderes også, at den ansøgte udvidelse af produktionen ikke gennem forøget eller samlet deposition af ammoniak vil medføre ændring i tilstanden af naturarealer, der vil kræve en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 og, at udvidelsen ikke medfører negative virkninger på de arter og naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for de internationale naturbeskyttelsesområder.

4.2.13. Lugt

I forbindelse med indsendelse af ansøgningsskemaet via www.husdyrgodkendelsen.dk er der foretaget en beregning af lugten efter henholdsvis den nye lugtvejledning (Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug) og FMK-vejledningen (Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" udgivet af FMK, 2. udgave). Geneafstanden fastsættes i hvert enkelt tilfælde på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to vejledninger. Der er taget højde for lugtbegrænsende teknik og hyppig vindretning, kumulativ effekt ved lugtberegningen. Beregningen omfatter kun staldene. Beregningen viser, at genekriteriet er overholdt. For at begrænse lugtgenerne stilles der vilkår om, at stalde, anlæg og udenomsarealer m.v. skal renholdes, så der ikke kan opstå væsentlige støv- og lugtgener uden for ejendommens grund.

Vurdering

Det vurderes, at der således er taget tilstrækkeligt hensyn til omkringboende, således at gødningshåndtering og -opbevaring ikke er til gene for de omkringboende.

4.2.14. Støv

Den største kilde til støvgenerne skønnes at være interne transporter, håndtering af foder og halm. Foder til dyrene opbevares i umiddelbar nærhed af staldene og i udendørs stålsilo. Foderet blandes i det lukkede foderrum.

Vurdering

Der stilles vilkår om at driften ikke må medføre væsentlige støvgener. Det vurderes, at de omkringboende er tilstrækkeligt sikret mod væsentlige daglige støvgener, og at støv kun i sjældne tilfælde f.eks. i forbindelse med høst vil give anledning til gener uden for ejendommen.

4.3. HUSDYRBRUGETS AREALER

Husdyrbrugets udbringningsarealer udgør i alt 191 ha. Harmonikravet til den ansøgte produktion er 191 ha, forudsat at der udbringes en husdyrgødningsmængde svarende til maksimalt 1,4 dyreenheder pr. ha pr. planperiode på de ejede og forpagtede arealer. Harmonikravet er således opfyldt.

4.3.1. Aftalearealer

Der er indgået aftaler om afsætning af 491 DE. Tønder Kommune har vurderet arealerne og fundet at der er tale om robuste landbrugsarealer, der kan indgå som aftalearealer uden forudgående godkendelse.

4.4. BESKYTTEDE NATURTYPER OG ARTER

4.4.1. Bilag IV-arter

I habitatdirektivets Bilag IV er opført en række arter, som skal ydes streng beskyttelse overalt i deres naturlige udbredelsesområde, også uden for de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges.

I det følgende vurderes forekomsten af en række arter, hvor projektområdet ligger inden for eller i nærheden af artens naturlige udbredelsesområde.

Spidssnudet frø er almindeligt udbredt over det meste af landet, inklusive Sønderjylland. Den findes i større eller mindre vandhuller i engområder, moser, dyrkede marker og skovbevoksede områder. På denne baggrund vurderes det som sandsynligt, at arten forekommer i projektområdets vandhuller. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhullet gennem øget belastning med næringsstoffer og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne. Det vurderes på den baggrund, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne.

Løgfrø er spredt til sjældent forekommende i Danmark og er i tilbagegang. I det vestlige Sønderjylland er der en kernebestand på Hjerpsted bakkeø, og den er også fundet på Abild og Jejsing bakkeø. Løgfrøen foretrækker lysåbne vandhuller i omgivelser med let jord, hvor den kan grave sig ned om dagen. Det vurderes derfor, at der er en mulighed for forekomst i projektområdet, f.eks. ved det overdrevsområdet nord for stuehuset. Det vurderes, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne.

Stor vandsalamander er udbredt over det meste af Danmark, dog er den fåtallig eller manglende i Jylland vest for israndslinien, og projektområdet ligger på kanten af dens udbredelsesområde. Den yngler i solåbne vandhuller med rent vand, men kan uden for yngletiden opholde sig i dybere vandhuller og vandhuller med forurenet vand. På land kan den findes nær vandhuller under væltede træer o.l. På den baggrund vurderes det, at den store vandsalamander muligvis kan forekomme i projektområdet, og at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne.

Markfirbenet træffes på steder med bar og løs, gerne sandet jord. Det kan være heder, klitter overdrev, råstofgrave, stengærder og på vej- eller jernbaneskråninger. Inden for projektområdet vurderes der ikke at være potentielle levesteder af ovennævnte type.

I Sønderjylland og Tønder Kommune forekommer følgende arter af flagermus regelmæssigt: **Vandflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus, troldflagermus og pipistrelflagermus.**

Flagermusene overnatter oftest i huse og hule træer i nærheden af skov. Fourageringsområderne er artsafhængige, og kan bl.a. være søer og åer, hvor flagermusene æder insekter som de fanger over vandoverfladen. Mange arter fouragerer på insekter, de fanger i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn.

Projektområdet kan tænkes at indgå i nogle arters fourageringsområder, men det vurderes, at der ikke vil være negative påvirkninger, da projektet ikke omfatter nedrivning af bygninger eller fældning af hule træer.

Odderen er nu udbredt helt ned til den dansk-tyske grænse i større vandløb og søer. Det må derfor formodes, at den forekommer i Vidå og Bredeå systemerne, medens det vurderes, at de små grøfter og vandløb i projektområdet ikke vil være velegnede som permanente levesteder, men de kan evt. benyttes under vandringer. Der opføres ikke anlæg ned til vandløbssystemerne. Det vurderes på den baggrund, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne for odderen væsentligt.

I Tønder Kommune findes **snæbelen** i Vidå (inkl. Sønderå, Grønå og Arnå) og Brede Å systemerne, samt en lille bestand i Brøns Å. I delområdet findes den i Vidå-systemet samt Brede Å. Skov- og Naturstyrelsen har, støttet af EU-Life, igangsat en række tiltag såsom genskabelse af passagemuligheder samt lavvandede opvækstområder. Det vurderes at projektet ikke vil påvirke levevilkårene for snæbel negativt.

Grøn mosaikguldsmed. I Danmark yngler grøn mosaikguldsmed i to meget forskellige typer af natur: Søer og moser, der ikke er for næringsrige, og hvor solen kan skinne ned på vandfladen samt kanaler og grøfter i marsken i Sydvestjylland, som ligger helt åbent og har et rigt planteliv. Hunnen lægger eller borer normalt sine æg ind i planten krebseklo (*Stratiotes aloides*), og arten findes derfor kun på steder med denne plante. Projektområdet ligger uden for for mosaikguldsmedens udbredelsesområde. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at projektet ikke vil påvirke arten væsentligt.

Birkemus er i Danmark fanget eller observeret i ældre skove, kratskove, enge samt på dyrkede marker. I Skandinavien findes arten ofte i birke- og pilekrat. Det er vanskeligt at sige noget entydigt om artens habitatkrav. Formentlig stiller arten forskellige krav til opholdssted, dels i forbindelse med vintersøvn (permanent, tørt opholdssted f.eks. veldrænet ældre skov), og dels i forbindelse med sommerens fouragerings- og yngleområde.

Birkemusen forefindes næppe i området, og da det ikke har været muligt at finde registreringer af arten eller sker ændringer i arealanvendelsen vurderes det, at projektet ikke får nogen indflydelse for arten, såfremt der skulle forefindes en bestand i området.

Andre udvalgte arter tilknyttet vandhuller. Potentielt vil der kunne forekomme arter som grøn frø, lille vandsalamander og skrubbtudse, der ikke er opført på Habitatdirektivets Bilag IV, men som er fredede herhjemme. For disse arter gælder de samme betragtninger, som nævnt under padderne ovenfor.

Det vurderes sammenfattende, at husdyrprojektet ikke vil påvirke bilag IV arter og andre fredede arter væsentligt.

4.4.2. Habitat

Der ligger ingen habitatnaturområder i umiddelbar nærhed af projektområdet. Det vurderes derfor at projektet ikke vil påvirke habitatområderne.

4.5. NITRAT OG FOSFOR

4.5.1. Nitrat og fosfor til vandløb og søer

Arealerne afvandes via mindre vandløb til Havnebæk og Smedebæk. Herfra afvandes til Lobæk og videre gennem Brede Å til Vadehavet. Havnebæk og Smedebæk er offentlige, § 3-beskyttede og B1-målsatte. (B1 målsætning for en del af smedebæk er ikke opfyldt).

Bredeå er udpeget som EF-habitatområde H86. Habitatområdet omfatter hele Brede Å fra sammenløbet af Lobæk og Smedebæk til Ballum Sluse. Habitatområdet omfatter kun selve vandløbet. Udpegningsgrundlaget er Bæklampret, Flodlampret, Snæbel og Vandløb med vandplanter.

Hele habitatområdet er levested for en lille bestand af Snæbel, som er påvist indtil Løgumgårde. Området er antageligt også levested for Flodlampret, som er påvist i vandløbssystemets øvre ende (Skallebæk) uden for habitatområdet. Arten er observeret i grødestakke i nederste del af Brede Å. Bæklampret forekommer fra udløbet og ca. 8 km ind, samt syd for Åved plantage. Belastning af vandløbet med næringssalte synes ikke at påvirke Snæbel afgørende. Den manglende reproduktion skyldes sandsynligvis primært fraværet af lave, vinteroversvømmede arealer, hvor larverne kan vokse til. Gensoning af strækningen ved Løgumkloster har muligvis forbedret Snæblens gydemuligheder.

Det er de fysiske forhold samt okker, der især har betydning for miljøtilstanden i vandløb. Projektet omfatter ikke dræningsarbejder, som kan medføre okkerbelastning af vandløbene, og projektet omfatter ikke ændringer i vandløbenes fysiske forhold.

Ingen af projektets udbringningsarealer og aftalearealer grænser op til vandløb med en hældning på over 6 grader mod den øverste kant af vandløb. Ingen af projektets udbringningsarealer og aftalearealer grænser op til habitatvandløb.

Flere af husdyrbrugets ejede og forpagtede udbringningsarealer samt aftalearealer grænser op til § 3 vandløb eller til naturlige eller højt målsatte vandløb.

I lovgivningen er der en række bestemmelser til beskyttelse af vandløb. Ifølge vandløbslovens bestemmelser er naturlige og/eller højt målsatte vandløb (A og B målsætninger) omfattet af krav om 2 m dyrkningsfri bræmmer. Husdyrgødningsbekendtgørelsen foreskriver, at husdyrgødning ikke må udbringes på en måde og på sådanne arealer, at der er fare for, at gødningen strømmer til søer og vandløb, herunder dræn, ved tøbrud eller regnskyl. Endvidere må flydende husdyrgødning ikke udbringes på stejle

skråninger med en hældning på mere end 6 grader ned mod vandløb inden for en afstand af 20 m fra vandløbets øverste kant. Ifølge naturbeskyttelsesloven må tilstanden af § 3 vandløb ikke ændres uden forudgående dispensation.

Forudsat, at husdyrbruget efterlever disse regler, vurderes det at projektet ikke vil kunne have negativ effekt på vandløbsmiljøet, herunder på udpegningsgrundlaget for habitatvandløbene.

Flere af husdyrbrugets udbringningsarealer og aftalearealer grænser op til eller omkranser mindre vandhuller, der er beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3. Vandhullerne er kunstigt gravede (mergelgravning, drænsøer etc.), der beriges af næringsstoffer via den diffuse afstrømning af især kvælstof fra de i forvejen dyrkede og gødskede marker. De vurderes ikke at være naturligt næringsfattige.

Da husdyrprojektet ikke omfatter ændringer i vandhullernes fysiske udformning, og under forudsætning af, at husdyrbruget efterlever de generelle regler i forhold til søer samt overholder vilkåret om 2 m bræmmer vurderes det at projektet ikke vil have negativ effekt på miljøet i vandhullerne, herunder på bilag IV arter tilknyttet vandhullerne.

Vurdering

Tønder Kommune vurderer, at det ansøgte husdyrbrugsprojekt ikke gennem nitrat og forsor, vil få væsentlig virkning på vandløb og søer, herunder på udpegningsgrundlaget for Brede Å, gennem diffus afstrømning af nitrat og fosfor fra udbringningsarealerne til vandløbene og søer.

4.5.2. Nitrat til Vadehavet

Vadehavet er slutrecipient for den diffuse afstrømning af næringsstoffer fra projektets udbringningsarealer og aftalearealer. Vadehavet er udpeget som EF-habitatområde nr. 78 (Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde). Vadehavet er desuden udpeget som EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 57 (Vadehavet) og Ramsarområde nr. 27 (Vadehavet).

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde nr. 78 er Havlampret, Bæklampret, Flodlampret, Stavsild, Laks, Snæbel, Marsvin, Odder, Gråsæl, Spættet sæl, Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand, Flodmundinger, Mudder- og sandflader blottet ved ebbe, Kystlaguner og strandsøer, Større lavvandede bugter og vige, Rev, Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand, Vadegræssamfund, Strandenge, Forstrand og begyndende klitdannelser, Hvide klitter og vandremiler, Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå k lit og grønsværklit), Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede), Kystklitter med havtorn, Kystklitter med gråris, Kystklitter med selvsåede bestande af hjemmehørende træarter, Fugtige klitlavninger, Indlandsklitter med lyng og visse, Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene, Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden, Kalkrige søer og vandhuller med kransålgler, Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, Brunvandede søer og vandhuller, Vandløb med vandplanter, Våde dværgbusksamfund med klokkelyng, Tørre dværgbusksamfund (heder), Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (vigtige orkidelokaliteter), Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre

sur bund, Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop, Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv, Rigkær, Stilkegeskove og -krat på mager sur bund samt Skovbevoksede tørvemoser.

Ramsarområdet er udpeget for at beskytte de store bestande af trækkende fuglearter, der hvert år fouragerer i området på vejen mellem sommer og vinterkvarterer.

Den sønderjyske del af Vadehavet er i regionplanen målsat som naturvidenskabeligt interesseområde med skærpet recipientkvalitetsmålsætning. Vadehavet skal således sikres en så god økologisk tilstand, at der er grundlag for et naturligt og alsidigt dyre- og planteliv, der kun er svagt påvirket af menneskelig aktivitet.

Det fremgår af basisanalysen fra 2006, at regionplanens målsætning ikke er opfyldt på grund af forhøjede koncentrationer af næringssalte samt på grund af tilførsel af en række miljøfarlige stoffer. Kilderne hertil er tilførsler med tidevandsstrømmene fra især Elben, fra skibsfart og fra den diffuse afstrømning af næringssalte fra det bagvedliggende landområde, der afstrømmer til Vadehavet via vandløbene.

Der er ifølge basisanalysen risiko for, at Vadehavet ikke opfylder målsætningen om et upåvirket eller svagt påvirket plante- og dyreliv i 2015 på grund af bl.a. for stor tilførsel af næringssalte og miljøfremmede stoffer. Den manglende opfyldelse af målet giver sig bl.a. udtryk i periodevise masseforekomster af mikroskopiske alger, og at der kan være massive forekomster af store grønalger, f.eks. søsalat, som følge af næringsstofbelastningen.

Husdyrbrugslovgivningens beskyttelsesniveau i forhold til nitrat til overfladevand fokuserer på at begrænse nitratbelastningen af kvælstoffølsomme Natura 2000 søer og kystvande.

Nitratudvaskningen fra udbringningsarealer skal begrænses, hvis udbringningsarealerne er placeret i udpegede områder, der er benævnt nitratklasse 1, 2 eller 3. Hvis arealerne er placeret inden for sådanne nitratklasser, er der krav om, at nitratudvaskningen fra udbringningsarealerne skal begrænses ved at nedsætte husdyrtrykket og/eller ved at nedsætte nitratudvaskningen fra rodzonen ved hjælp af f.eks. ekstra efterafgrøder eller nedsat kvælstofnorm. Der er med nitratklasse 1, 2 og 3 et stigende krav til begrænsning af nitratudvaskningen/husdyrtrykket fra/på arealet.

DMU og DJF har for Miljøstyrelsen udarbejdet et landsdækkende kort over beliggenheden af nitratklasser i Danmark. Kortet kan ses på Miljøportalen. Områder er blevet udpeget som nitratklasse 1, 2 eller 3 på baggrund af den eksisterende viden om, hvilke Natura 2000 vandområder, der er særligt sårbare overfor kvælstofudledning, og på baggrund af den eksisterende viden om, hvilke afstrømningsoplande, der pga. nedsat nitratreduktionspotentiale er i størst risiko for at belaste et Natura 2000 vandområde med udvasket nitrat fra udbringningsarealerne.

Den eksisterende viden om Natura 2000 vandområders kvælstofsårbarhed omfatter bl.a. viden om kvælstofsårbare habitatnaturtyper i Natura 2000 vandområderne, samt viden om, hvorvidt der er fysiske forhold og

problemer med nedsat vandudskiftning, som gør Natura 2000 vandområderne særligt følsomme overfor kvælstofudledning.

Kendskab til afstrømningsoplandets evne til gennem nitratreduktion at omdanne udvasket nitrat til luftformigt kvælstof, før det når ud og belaster Natura 2000 slutrecipienten, bygger på en række undersøgelser. Der er på grundlag heraf lavet et landsdækkende kort over afstrømningsoplandenes nitratreduktionspotentialer. Kortet kan ses på Miljøportalen.

En nærmere beskrivelse af metoderne bag nitratklasseudpegning og nitratreduktionspotentialer kan ses i faglig rapport fra DMU nr. 616, 2007.

Beskyttelsesniveauet i forhold til nitrat til Natura 2000 overfladevand er midlertidigt. Det gælder, indtil der er udarbejdet statslige vand- og naturplaner, og der dermed er fastlagt mål for, hvordan og hvornår de forskellige Natura 2000 vandområder skal opnå en god økologisk tilstand i henhold til EU's vandrammedirektiv og Natura 2000 direktiver. Nitratklassernes geografiske beliggenhed opdateres løbende på baggrund af nyeste viden, f.eks. var der i sommeren 2009 en opdatering pga. ny viden sårbare habitatnaturtyper i Natura 2000 vandområder, og der var desuden ny viden om afstrømningsoplandenes nitratreduktionspotentialer.

Ingen af det ansøgte husdyrprojekts udbringningsarealer og aftalearealer ligger inden for områder, der er udpeget som nitratklasse 1, 2 eller 3. Der er således i henhold til husdyrlovgivningens beskyttelsesniveau for nitrat til overfladevand intet krav om reduceret husdyrgødningstryk eller nitratudvaskning.

Ansøgningsskemaets beregninger viser, at den samlede årlige mængde kvælstof i husdyrgødningen, der udbringes i ansøgt drift vil være ca. 27 ton N. I beregningen indgår eksport af 491,3 DE kvæggylle.

Det er beregnet i Farm N, at nitratudvaskningen fra husdyrbrugets udbringningsarealer er 68,7 kg N/ha pr. år ved både nudrift og ansøgt drift.

Beregningerne er foretaget på baggrund af S4 og S2 sædskifte i både nudrift og ansøgt drift. I både før og efter situation tilføres ikke anden organisk gødning end de ovenfor anførte mængder husdyrgødning. Der tilføres således ikke slam fra rensningsanlæg mv.

Kvælstofreduktionspotentialkortet på Miljøportalen viser, at husdyrbrugets udbringningsarealer ligger i et område med et nitratreduktionspotentiale på 76 til 100 procent, det er således under 25 % af det udvaskede nitrat fra udbringningsarealerne der vil blive tilført slutrecipienten Vadehavet, da resten via nitratreduktion omdannes til luftformigt kvælstof, før det når ud i Vadehavet. Dermed kan det beregnes, at det ansøgte husdyrbrugs i alt ca. 191 ha udbringningsarealer årligt vil belaste Vadehavet med maksimalt i alt ca. 3,3 ton kvælstof.

Vurdering

Tønder Kommune vurderer, at det i det foreliggende projekt ikke er nødvendigt at skærpe beskyttelsesniveauet i forhold til nitrat til Vadehavet. Begrundelserne herfor er anført nedenfor:

Det ansøgte projekt medfører ingen ændring i kvælstofudledning til Vadehavet fra husdyrbrugets udbringningsarealer.

Miljøcenter Ribe har oplyst, at der årligt tilføres ca. 9.100 tons kvælstof til Vadehavet via diffus afstrømning fra det danske opland til Vadehavet. Belastningen fra det ansøgte husdyrbrugs udbringningsarealer vil dermed udgøre mindre end 0,1 % af den samlede udledning. Mængden af kvælstof, der ender i Vadehavet fra det ansøgte husdyrprojekts udbringningsarealer udgør en meget lille del af den samlede udledning fra oplandet og vurderes ikke at være af en størrelse, der kan måles eller have en målbar effekt på plante- og dyrelivet og dermed på Vadehavets bevaringsstatus.

Det danske opland til Vadehavet er på ca. 517.000 ha. Det ansøgte husdyrprojekts udbringningsarealer på tilsammen ca. 191 ha udgør mindre end 0,1 % af det samlede opland. Husdyrbrugets udbringningsarealer og aftalearealer udgør tilsammen således en meget lille del af det samlede opland til Vadehavet og vil dermed ikke kunne have væsentlig indvirkning på Vadehavets bevaringsstatus via kvælstofudvaskning.

Ingen af projektets udbringningsarealer og aftalearealer vurderes konkret at være særlige risikoarealer i forhold til nitratudledning til Vadehavet, da de ligger langt fra Vadehavet og ikke omfatter arealer, der skrånede i en sådan grad mod vandløb, at der er risiko for overfladeafstrømning af husdyrgødning.

En analyse, der er foretaget af konsulentfirmaet Conterra for Esbjerg Kommune, viser at antallet af dyreenheder og det gennemsnitlige husdyrtryk i Danmarks opland til Vadehavet statistisk set ikke har ændret sig i perioden 2001 til 2007. Analysen er baseret på data fra GLR (Generelt Landbrugs Register) og CHR (Centralt Husdyrbrugs Register) og er korrigeret for dels ændringer i beregninger af DE og dels for import og eksport af husdyrgødning til/fra oplandet til Vadehavet.

Tønder Kommune forventer med henvisning til Conterras analyse og med henvisning til forarbejdet for husdyrlovgivningen, at der indtil vedtagelsen af vand og naturplanerne ikke vil ske en ændring i antallet af dyreenheder og i husdyrtrykket i det danske opland til Vadehavet. Dyreenhederne flytter sammen i større enheder pga. strukturudviklingen i landbruget i disse år, uden at dyretrykket i Vadehavsoplandet ændres herved.

Vand- og naturplanerne vil afstikke mål og midler for opnåelse af gunstig bevaringsstatus for Vadehavet. Husdyrlovgivningens nitratklasseregulering af nitratbelastningen af Vadehavet bygger på nyeste og eksisterende viden om dels Vadehavets sårbarhed og dels arealers risiko for at kunne belaste Vadehavet med kvælstof. Tønder Kommune har ikke kendskab til andre operationelle modeller af nyere dato, der er mere velegnede til en vurdering af Vadehavets sårbarhed og af arealernes risiko for at påvirke Vadehavet gennem udvaskning af nitrat.

Sammenfattende vurderer Tønder Kommune, at det ansøgte husdyrprojekt ikke isoleret set og i kumulation med andre projekter gennem udvaskning af kvælstof vil kunne påvirke de arter og naturtyper, der indgår i udpegningsgrundlaget for de internationale naturbeskyttelsesområder, som Vadehavet omfatter. Det er derfor ikke nødvendigt at foretage en

miljøkonsekvensvurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Vadehavet som følge af nitratudvaskning fra udbringningsarealerne.

4.5.3. Nitrat til grundvand

Alle udbringningsarealer og aftalearealer ligger i et område med drikkevandsinteresser. Ingen udbringningsarealer og aftalearealer ligger i nitratfølsomme indvindingsoplande.

Ingen af udbringningsarealerne og aftalearealerne ligger inden for områder med vedtaget indsatsplan mod nitrat.

Husdyrlovgivningens beskyttelsesniveau i forhold til nitratudvaskning til grundvand foreskriver, at nitratudvaskningen fra rodzonen ved ansøgt drift ikke må stige i forhold til nitratudvaskningen fra rodzonen ved nuværende drift, hvis udvaskningen ved ansøgt drift overstiger 50 mg nitrat pr. liter. Beregninger af nitratudvaskning fra rodzonen skal foretages i Farm-N, der er et modelværktøj, som er udviklet af Danmarks Jordbrugsforskning. Værktøjet er indbygget i det digitale ansøgningsssystem. Vilkår i VVM-tilladelser og forudsætninger i VVM-screeninger vedr. maksimal nitratudvaskning fra udbringningsarealer skal opretholdes som nudrift niveau for de arealer, der indgik i VVM afgørelserne. Dette fremgår af vejledningen til husdyrlovgivningen.

Husdyrlovgivningens beskyttelsesniveau i forhold til nitratudvaskning til grundvand foreskriver endvidere, at krav om nitratudvaskning i vedtagne indsatsplaner skal overholdes.

Der stilles i godkendelsen ikke vilkår om sædskifte, da der er valgt referencesædskifte i både nudrift og ansøgt drift. Referencesædskifte er et for produktionen typisk standardsædskifte.

Vurdering

Arealer, som ikke ligger i nitratfølsomt indvindingsopland, vurderes derfor at være robuste i forhold til nitratudvaskning. Tønder Kommune vurderer sammenfattende, at miljøgodkendelsen med de stillede vilkår sikrer grundvandsinteresserne.

4.5.4. Fosfor til Vadehavet

Husdyrlovgivningens generelle beskyttelsesniveau i forhold til fosforoverskud gælder for husdyrbrugsprojekter med udbringningsarealer, der ligger inden for områder, der er udpeget som fosforklasse 1, 2 eller 3 på Miljøstyrelsens kort, der findes på Miljøportalen. Desuden må fosforudledningen af arealerne ikke overstige det niveau, som fremkommer ved maksimalt lovligt harmonitryk.

Fosforklasserne er udpeget i de oplande, der afstrømmer til Natura 2000 vandområder, der på baggrund af eksisterende viden om sårbarhed vurderes at være særligt overbelastede med fosfor. Den eksisterende viden omfatter viden om sårbare habitatnaturtyper og om fysiske forhold i Natura 2000 vandområderne, der gør vandområderne særligt fosforfølsomme, - eksempelvis vandområder med ringe vandudskiftning.

Kravet til fosforoverskuddet på udbringningsarealer, der ligger inden for en fosforklasse, afhænger af jordtype, dræningsforhold, og fosfortal. Der

stilles således krav til maksimalt fosforoverskud på drænedede lerjorder og på drænedede lavbundsarealer, herunder drænedede og grøftede sandjorder, der ikke er okkerklasse I. Der stilles ikke krav om fosforoverskud, hvis der i den ansøgte situation kan dokumenteres fosforbalance for husdyrbruget. Beregninger af fosforoverskud omfatter tilført fosfor i husdyrgødning og anden organisk gødning og fraførsel af fosfor med de høstede afgrøder. Beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor til Natura 2000 overfladevand er midlertidigt. Det gælder, indtil der er udarbejdet statslige vand- og naturplaner, og der dermed er fastlagt mål for, hvordan og hvornår de forskellige Natura 2000 vandområder skal opnå en god økologisk tilstand i henhold til EU's vandrammedirektiv og Natura 2000 direktiver. Fosforklassernes geografiske beliggenhed opdateres løbende på baggrund af nyeste viden.

Det fremgår af ansøgningen, at husdyrlovgivningens krav til fosforoverskud er overholdt. Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer og aftalearealer er beliggende i fosforklasse, og det beregnede fosforoverskud overstiger ikke det overskud, der kan beregnes ved fuldt harmonitryk for den pågældende husdyrbrugstype.

Ansøgningens beregninger viser, at den samlede årlige mængde fosfor i husdyrgødningen, der udbringes er ca. 5,4 ton P ved ansøgt drift. Samlet set vil det ansøgte husdyrprojekts 191 ha udbringningsarealer ved ansøgt drift have et fosforoverskud på i alt ca. 820 kg P pr. år.

Miljøcenter Ribe har oplyst, at der årligt tilføres ca. 250 tons fosfor til Vadehavet via diffus afstrømning fra det danske opland til Vadehavet. Faktorer, der især har betydning for fosforudledningen til Vadehavet, er terrænhældning, brinkerosion, jordfygning og anden erosion af arealer, pH, nedbør (især kraftig nedbør), fosfortal, jernindhold/okker i jord, jordtype, samt beliggenhed af arealer i forhold til vandmiljø. Husdyrlovgivningens fosforregler fokuserer på at beskytte Natura 2000 vandområder, der er særligt sårbare i forhold til fosfor. Vadehavet er på baggrund af især de fysiske forhold vurderet at tilhøre de mindre fosforfølsomme Natura 2000 vandområder (jf. Miljøportalen samt Skov- og Naturstyrelsens notat af 23/1 2007 om kortværk over nitratklasser og oplande til Natura 2000 områder og lavbundsarealer).

Vurdering

Tønder Kommune vurderer, at det i det foreliggende projekt ikke er nødvendigt at skærpe beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor til Vadehavet. Begrundelserne herfor er anført nedenfor:

Det danske opland til Vadehavet er på ca. 517.000 ha, mens det ansøgte husdyrprojekts udbringningsarealer er på i alt ca. 191 ha. De ansøgte udbringningsarealers andel af det samlede oplandsareal vil dermed udgøre mindre end 0,1 %. Husdyrbrugets udbringningsarealer og aftalearealer udgør således en meget lille del af det samlede opland til Vadehavet og vil dermed ikke kunne have afgørende indvirkning på Vadehavet, som f.eks. nogle få store arealer omkring et lille vandområde med et lille afstrømningsopland.

Ingen af projektets udbringningsarealer og aftalearealer ligger i opland til Natura 2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor og ingen af arealerne vurderes konkret at være særlige risikoarealer i forhold til

nitratudledning til Vadehavet, da de ligger langt fra Vadehavet og ikke omfatter arealer, der skrånede i en sådan grad mod vandløb, at der er risiko for direkte belastning af Vadehavet gennem overfladeafstrømning af fosforholdig husdyrgødning og handelsgødning.

Projektets udbringningsarealer og aftalearealer er for størstedelens vedkommende karakteriseret at være robuste arealer med en beliggenhed uden for lavbundsarealer, der ikke er okkerklasse I.

En analyse, der er foretaget af konsulentfirmaet Conterra for Esbjerg Kommune viser, at antallet af dyreenheder og det gennemsnitlige husdyrtryk i Danmarks opland til Vadehavet statistisk set ikke har ændret sig i perioden 2001 til 2007. Analysen er baseret på data fra GLR (Generelt Landbrugs Register) og CHR (Centralt Husdyrbrugs Register) og er korrigeret for dels ændringer i beregninger af DE og dels for import og eksport af husdyrgødning fra oplandet til Vadehavet.

Tønder Kommune forventer med henvisning til Conterras analyse og med henvisning til forarbejdet for husdyrlovgivningen, at der indtil vedtagelsen af vand og naturplanerne ikke vil ske en ændring i antallet af dyreenheder og i husdyrtrykket i det danske opland til Vadehavet. Dyreenhederne flytter sammen i større enheder pga. strukturudviklingen i landbruget i disse år, uden at dyretrykket i Vadehavsoplandet ændres derved.

Når vand- og naturplanerne er vedtaget, vil disse planer afstikke mål og midler for opnåelse af gunstig bevaringsstatus for Vadehavet. Husdyrlovgivningens regulering af fosforudledningen til Vadehavet bygger på nyeste og eksisterende viden om dels Vadehavets sårbarhed og dels arealers risiko for at kunne belaste Vadehavet med fosfor. Tønder Kommune har ikke kendskab til andre operationelle modeller af nyere dato, der er mere velegnede til en vurdering af Vadehavets sårbarhed og af arealernes risiko for at påvirke Vadehavet via fosfortab.

Sammenfattende vurderer Tønder Kommune, at det ansøgte husdyrprojekt ikke isoleret set og i kumulation med andre projekter gennem fosfortab fra udbringningsarealer vil kunne påvirke de arter og naturtyper, der indgår i udpegningsgrundlaget for de internationale naturbeskyttelsesområder, som Vadehavet omfatter. Det er derfor ikke nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Vadehavet som følge af fosfortab fra udbringningsarealerne.

4.6. ALTERNATIVE MULIGHEDER

Ansøger har ikke overvejet egentlige alternativer i forhold til det, der er beskrevet i ansøgningen. Alternativet til ansøgningen er derfor alene at undlade en udvidelse af produktionen. Det ansøgte projekt er valgt således, at etableringen af det nye staldanlæg kan ske i forbindelse med de eksisterende driftsbygninger, og dermed udgøre mindst mulige forandringer i landskabet omkring ejendommen.

Det vurderes, at husdyrbruget kan miljøgodkendes på baggrund af oplysninger om ønsket indretning og drift, derfor er der ikke brug for alternativer.

5 HØRINGER

Et udkast til godkendelse har været fremsendt til ansøger, naboer og andre berørte i 6 uger.

I forbindelse med nabo- og partshøringen er der indkommet bemærkninger fra ansøgers konsulent. Bemærkningerne var hovedsageligt rettelser og forslag til alternative formuleringer.

6 KLAGEVEJLEDNING

Godkendelsen kan inden for en frist på 4 uger – fra den er offentliggjort i Digeposten påklages til Miljøklagenævnet af: Afgørelsens adressat, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 84-87.

Godkendelsen kan påklages i overensstemmelse med reglerne i Lov om miljøgodkendelse af m.v. af husdyrbrug kapitel 7.

En eventuel klage skal være skriftlig. Klagen skal sendes til Tønder Kommune, Miljø og Natur, Rådhusstræde 2, 6240 Løgumkloster, som videresender den til Miljøklagenævnet sammen med det materiale, der ligger til grund for sagens bedømmelse. Klagen skal være modtaget af Tønder Kommune senest ved kontortids ophør onsdag 27. oktober 2010.

Hvis en godkendelse omfatter byggeri uden tilknytning til eksisterende bygninger eller som ikke er erhvervsmæssig nødvendig, må den ikke udnyttes før klagefristen er udløbet og en klage vil have opsættende virkning, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet - jf. lovens § 81.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte, at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen. Hvis godkendelsen udnyttes inden klagefristens udløb – og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden – sker udnyttelsen på virksomhedens ansvar.

Et eventuelt sagsanlæg skal ifølge Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 90, være anlagt inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger.

7 BILAG

- Bilag 1: Arealer og ejerforhold
- Bilag 2: Beliggenhedsplan
- Bilag 3: Kapacitetserklæring for Bovlund Bjergvej 8
- Bilag 4: Kapacitetserklæring for Bålstedvej 1
- Bilag 5: Grundvandskort
- Bilag 6: Fosforklassekort
- Bilag 7: Nitratklassekort
- Bilag 8: § 3 Natur
- Bilag 9: Ammoniakdeposition på § 3 Natur
- Bilag 10: § 7 Natur
- Bilag 11: Natura 2000
- Bilag 12: Ansøgning version nr. 8 (kan eftersendes)